EURÓPSKY PARLAMENT

2004 *2009*

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

2008/2331(INI)

2.2.2009

NÁVRH SPRÁVY

o Spoločnej prisťahovaleckej politike pre Európu: zásady, opatrenia a nástroje
(2008/2331(INI))

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

Spravodajca: Simon Busuttil

PR_INI

OBSAH

strana

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU 3

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o Spoločnej prisťahovaleckej politike pre Európu: zásady, opatrenia a nástroje (2008/2331(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na oznámenie Komisie zo 17. júna 2008 s názvom Spoločná prisťahovalecká politika pre Európu: zásady, opatrenia a nástroje (KOM(2008)0359),

– so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov o spoločnej prisťahovaleckej politike pre Európu z 26. novembra 2008[1],

– so zreteľom na Európsky pakt o prisťahovalectve a azyle prijatý Európskou radou 15. a 16. októbra 2008[2],

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území[3],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 863/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje mechanizmus na zriadenie rýchlych pohraničných zásahových tímov[4],

– so zreteľom na návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (prepracované znenie) (KOM(2008)0820),

– so zreteľom na oznámenie Komisie zo 17. októbra 2008 s názvom Rok po Lisabone: Partnerstvo EÚ a Afriky v praxi (KOM(2008)0617),

– so zreteľom na pracovný dokument Komisie s názvom Hodnotenie a monitorovanie vykonávania plánu EÚ osvedčených postupov, noriem a spôsobov práce pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi a jeho predchádzanie (KOM(2008)0657),

– so zreteľom na spoločnú stratégiu EÚ a Afriky a prvý akčný plán (2008 – 2010) – strategické partnerstvo – dohodnuté na samite medzi EÚ a Afrikou 8. a 9. decembra 2007 v Lisabone[5],

[1] COR/2008/210.
[2] Dokument Rady 13440/08.
[3] Ú. v. EÚ L 348, 24.12.2008, s. 98.
[4] Ú. v. EÚ L 199, 31.7.2007, s. 30.
[5] Dokument Rady 7204/08 z 3. marca 2008.

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 30. novembra 2006 s názvom Globálny prístup k migrácii o rok neskôr: smerom ku komplexnej európskej migračnej politike (KOM(2006)0735),

– so zreteľom na Haagsky program o posilňovaní slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v Európskej únii, ktorý Európska rada prijala 4. a 5. novembra 2004,

– so zreteľom na program z Tampere prijatý Európskou radou 15. a 16. októbra 1999, ktorý stanovuje jednotné smerovanie v oblasti prisťahovalectva a azylu,

– so zreteľom na svoje uznesenie z 18. decembra 2008 o hodnotení a budúcom vývoji agentúry FRONTEX a Európskeho systému hraničného dozoru (EUROSUR)[1],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 20. novembra 2008 o návrhu smernice Rady o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vysokokvalifikovaného zamestnania[2],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 20. novembra 2008 o návrhu smernice Rady o zjednotenom postupe vybavovania žiadostí o jednotné povolenie na pobyt a na prácu na území členského štátu vydávané pre štátnych príslušníkov tretích krajín a o spoločnom súbore práv pre pracovníkov z tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte[3],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 2. septembra 2008 o hodnotení dublinského systému[4],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 23. apríla 2008 o návrhu smernice Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2003/109/ES na účely rozšírenia jej pôsobnosti na osoby požívajúce medzinárodnú ochranu[5],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 26. septembra 2007 o akčnom pláne pre legálnu migráciu[6],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 26. septembra 2007 o prioritách politiky boja proti nelegálnemu prisťahovalectvu štátnych príslušníkov tretích krajín[7],

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 6. júla 2006 o stratégiách a prostriedkoch na integráciu prisťahovalcov v Európskej únii[8],

– so zreteľom na Amsterdamskú zmluvu, ktorá udeľuje Spoločenstvu právomoci a zodpovednosti v oblastiach prisťahovalectva a azylu, a na článok 63 Zmluvy o ES,

– so zreteľom na článok 45 rokovacieho poriadku,

---

[1] Prijaté texty, P6_TA(2008)0633.
[2] Prijaté texty, P6_TA(2008)0557.
[3] Prijaté texty, P6_TA(2008)0558.
[4] Prijaté texty, P6_TA(2008)0385.
[5] Prijaté texty, P6_TA(2008)0168.
[6] Ú. v. EÚ C 219E, 28.8.2008, s. 215.
[7] Ú. v. EÚ C 219E, 28.8.2008, s. 223.
[8] Ú. v. EÚ C 303E, 13.12.2006, s. 845.

– so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci a na stanoviská Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci, Výboru pre kultúru a vzdelávanie a Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (A6-0000/2009),

A. keďže spoločný prístup k prisťahovalectvu v EÚ sa stal nutnosťou, predovšetkým v spoločnom priestore bez kontrol na vnútorných hraniciach, kde činnosť alebo nečinnosť jedného členského štátu má priamy vplyv na ostatné štáty,

B. keďže legálne prisťahovalectvo predstavuje príležitosť, z ktorej môžu mať úžitok prisťahovalci aj členské štáty; keďže pokrok v oblasti legálneho prisťahovalectva však musí ísť ruka v ruke s účinnými opatreniami na boj proti nelegálnemu prisťahovalectvu,

C. keďže európska prisťahovalecká politika musí dodržiavať normy medzinárodného práva, najmä tie, ktoré sa týkajú ľudských práv, ľudskej dôstojnosti a práva na azyl,

Všeobecné úvahy

1. dôrazne podporuje vytvorenie spoločnej európskej prisťahovaleckej politiky založenej na vysokej úrovni politickej a operačnej solidarity, vzájomnej dôvere, transparentnosti, spoločnej zodpovednosti a spoločnom úsilí;

2. domnieva sa, že predpokladom spoločnej prisťahovaleckej politiky je aj vytvorenie spoločnej azylovej politiky, a víta správu o budúcnosti Spoločného európskeho azylového systému (CEAS);

3. opakovane zdôrazňuje, že riadenie prisťahovalectva si vyžaduje skutočné partnerstvo a spoluprácu s tretími krajinami pôvodu a tranzitu;

4. domnieva sa, že prisťahovalectvo do EÚ nie je riešením problémov, ktorým čelia rozvojové krajiny, a že spoločná prisťahovalecká politika musí byť doplnená účinnou rozvojovou politikou;

5. víta Európsky pakt o prisťahovalectve a azyle, ktorý Európska rada prijala 16. októbra 2008, a opatrenia, nástroje a návrhy, ktoré Komisia predložila v uvedenom oznámení o spoločnej prisťahovaleckej politike pre Európu: zásady, opatrenia a nástroje; vyzýva Radu a Komisiu, aby urýchlene pristúpili k vykonávaniu týchto záväzkov;

Prosperita a prisťahovalectvo

Legálne prisťahovalectvo

6. domnieva sa, že legálne prisťahovalectvo je nevyhnutnosťou z hľadiska uspokojenia demografických potrieb Európy, potrieb trhu práce a dopytu po určitých kvalifikáciách; prispieva tiež k rozvoju tretích krajín, predovšetkým vďaka prevodom prostriedkov prisťahovalcov do ich krajiny pôvodu; požaduje zavedenie bezpečného systému, ktorý zjednoduší tieto finančné prevody do tretích krajín;

7. domnieva sa, že legálne prisťahovalectvo by mohlo predstavovať aj alternatívu nelegálnemu prisťahovalectvu, pretože ponúka legálny, bezpečný a organizovaný spôsob vstupu do Európskej únie;

8. zdôrazňuje, že treba vykonať komplexné hodnotenie potrieb EÚ oblasti požadovaných kvalifikácií, ako dopytu trhu práce; domnieva sa však, že každý členský štát by si mal ponechať kontrolu nad počtom osôb, ktoré jeho trh práce potrebuje;

9. opakovane zdôrazňuje potrebu zvýšiť príťažlivosť EÚ pre vysoko kvalifikovaných pracovníkov, pričom treba zohľadniť účinky, ktoré sa v krajinách pôvodu môžu prejaviť odlivom mozgov a ktoré možno zmierniť dočasným alebo cyklickým prisťahovalectvom;

10. vyzýva Komisiu, aby v krajinách pôvodu viac informovala o možnostiach legálneho prisťahovalectva, ako aj o právach a povinnostiach prisťahovalcov, ktorí žijú v EÚ;

Integrácia

11. podporuje integračné úsilie legálnych prisťahovalcov, ako aj prijímateľov medzinárodnej ochrany, a to pri zachovaní identity a hodnôt EÚ a jej členských štátov vrátane dodržiavania ľudských práv, zásad právneho štátu, demokracie, tolerancie a rovnosti; uznáva, že integrácia sa dá oveľa ťažšie dosiahnuť v krajinách, ktoré čelia značnému prisťahovaleckému tlaku;

12. zdôrazňuje, že integrácia by sa mala zakladať na sociálnom začlenení, nediskriminácii, rovnosti príležitostí, vzdelávaní, medzikultúrnom dialógu a riadení rozmanitosti v školách a na pracoviskách;

Bezpečnosť a prisťahovalectvo

Integrované riadenie hraníc

13. domnieva sa, že integrované riadenie vonkajších hraníc je podmienkou účinnej spoločnej prisťahovaleckej politiky a že sa musí rozvíjať v súlade s inými politikami, predovšetkým s politikou v oblasti colných kontrol a predchádzania bezpečnostným hrozbám;

14. zdôrazňuje, že integrované riadenie hraníc si vyžaduje väčšie investície do nových technológií, ako je používanie biometrických údajov, pri zohľadnení právnych predpisov o ochrane údajov a súkromia;

15. požaduje, aby sa súčasné vnútroštátne schengenské víza nahradili jednotnými európskymi schengenskými vízami, ktoré umožnia rovnaké zaobchádzanie so všetkými žiadateľmi o víza, a vyzýva na vypracovanie štúdie, ktorá preskúma možnosť vytvorenia systému, v rámci ktorého budú štátni príslušníci tretích krajín povinní získať elektronické povolenie pred tým, ako budú môcť vycestovať na územie EÚ;

Nelegálne prisťahovalectvo

16. vyjadruje hlboké poľutovanie, že napriek opakovaným výzvam Parlamentu zostáva pokrok v boji proti nezákonnému prisťahovalectvu pomalý a nedostatočný;

17. je šokovaný z ľudských tragédií, ktoré spôsobujú nelegálne námorné prisťahovalecké trasy, predovšetkým na južných námorných hraniciach Únie, kde sa ľudia vydávajú v člnoch na nebezpečnú cestu od afrických brehov do Európy; dôrazne požaduje okamžité prijatie opatrení, ktoré raz a navždy zabránia takýmto ľudským tragédiám;

18. zastáva názor, že napriek opakovanému zvýšeniu rozpočtových prostriedkov, na ktorom trval Parlament, Európska agentúra pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie (FRONTEX) stále nedokáže zabezpečiť účinnú koordináciu vonkajších hraníc Únie;

19. víta podnet Komisie týkajúci sa návrhu na preskúmanie mandátu agentúry FRONTEX a domnieva sa, že naliehavo treba posilniť jej mandát, predovšetkým rozšírením jej operatívnej kapacity a schopnosti uskutočňovať trvalé misie do oblastí, ktoré čelia veľkému prisťahovaleckému tlaku;

20. domnieva sa, že agentúra FRONTEX, ak má zmysluplne plniť svoj mandát, bude potrebovať primerané zdroje, a to nielen finančné, a vyzýva členské štáty, aby vo zvýšenej miere poskytli technické prostriedky, a Komisiu, aby predložila legislatívne návrhy na stanovenie povinnej solidarity v prípade centralizovaných záznamov dostupného technického zariadenia (CRATE) na rovnakom základe, aký platí pre rýchle pohraničné zásahové tímy (RABITs);

21. vyzýva agentúru FRONTEX a Komisiu, aby vykonali štúdiu, ktorá posúdi možnosti agentúry FRONTEX získať vlastné zariadenie a možnosť jej transformácie na pobrežnú stráž EÚ;

22. domnieva sa, že agentúra FRONTEX môže naplno využiť svoj potenciál len vtedy, ak sa zintenzívni úsilie pri ďalších opatreniach, ako je readmisia a spolupráca s tretími krajinami; vyzýva Komisiu, aby v tejto súvislosti podporila agentúru FRONTEX;

23. podporuje zriadenie špecializovaných útvaroch agentúry s cieľom zohľadňovať rôznorodosť situácií, najmä v prípade pozemných hraníc na východe a námorných hraníc na juhu;

24. pripomína, že nelegálne prisťahovalectvo často riadia zločinecké siete, ktorých činnosť sa doteraz ukázala účinnejšia ako spoločné európske opatrenia; je presvedčený, že táto zločinecká sieť je zodpovedná za smrť stoviek ľudí, ktoré každý rok zomrú na mori; vyzýva preto Komisiu a Radu, aby zdvojnásobili svoje úsilie v boji proti organizovanému zločinu a obchodovaniu s ľuďmi;

Návraty osôb

25. domnieva sa, že prisťahovalci, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členských štátov a nemajú nárok na medzinárodnú ochranu, musia z ich územia odísť; v tejto súvislosti víta prijatie smernice o návrate osôb a nalieha na členské štáty, aby ju čo najrýchlejšie

prevzali; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, že pri navracaní osôb sa budú náležite dodržiavať právne predpisy a rešpektovať dôstojnosť dotyčných osôb, pričom sa budú uprednostňovať dobrovoľné návraty;

26. vyzýva Komisiu, aby účinným spôsobom vynucovala plnenie povinnosti tretích krajín prijímať svojich štátnych príslušníkov, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území EÚ, ako to stanovuje článok 13 Dohody z Cotonou z 23. júna 2000; požaduje, aby sa na tieto ustanovenia kládol väčší dôraz počas rokovaní o novej dohode so štátmi AKT (štáty africkej, karibskej a tichomorskej oblasti);

27. zdôrazňuje potrebu skutočného európskeho rozmeru v politike návratu osôb prostredníctvom vzájomného uznávania rozhodnutí o návrate osôb; naliehavo požaduje väčšiu spoluprácu medzi členskými štátmi pri vykonávaní návratov osôb a posilnenie úlohy agentúry FRONTEX pri spoločných návratových operáciách;

28. požaduje posilnenie spolupráce vrátane konzulárnej spolupráce s krajinami pôvodu s cieľom zjednodušiť postupy readmisie a vyzýva Komisiu, aby vyhodnotila všetky existujúce readmisné dohody v záujme uľahčenia ich uplatňovania a vzala si z nich ponaučenie v súvislosti s rokovaniami o budúcich dohodách;

Solidarita a prisťahovalectvo

Koordinácia medzi členskými štátmi

29. vyjadruje hlboké poľutovanie, že členské štáty, stojac pred rastúcou výzvou prisťahovalectva, neprejavili dostatočnú mieru solidarity; požaduje okamžitú revíziu rámcového programu „Solidarita a riadenie migračných tokov“ na roky 2007 – 2013[1] a jeho štyroch finančných nástrojov, aby odrážali novú situáciu, ktorá vyplýva zo zvyšujúcich sa prisťahovaleckých tlakov, a aby sa používali na riešenie naliehavých potrieb, napríklad v prípade masových prisťahovaleckých prílivov;

30. víta záväzky, ktoré členské štáty prijali v uvedenom Európskom pakte o prisťahovalectve a azyle v súvislosti s potrebou solidarity; víta predovšetkým zavedenie mechanizmu dobrovoľného rozdelenia bremena, ktorý umožní v rámci EÚ premiestniť príjemcov medzinárodnej ochrany z členských štátov, ktoré sú predovšetkým vzhľadom na svoju územnú alebo demografickú situáciu vystavené osobitným a neprimeraným tlakom na svoje vnútroštátne azylové systémy, do iných členských štátov; víta tiež vyčlenenie sumy 5 miliónov EUR v rozpočte EÚ na rok 2009 na tento účel v rámci Európskeho fondu pre utečencov; vyzýva Komisiu, aby okamžite zaviedla tento mechanizmus do praxe a bezodkladne predložila legislatívnu iniciatívu na vytvorenie takéhoto stáleho mechanizmu na európskej úrovni;

31. podporuje preskúmanie nariadenia Rady (ES) č. 343/2003 („dublinské nariadenie“)[2] v záujme zabezpečenia spravodlivejšieho rozdelenia zodpovednosti pri posudzovaní žiadostí o azyl;

[1] (KOM(2005)0123).
[2] Ú. v. EÚ L 50, 25.2.2003, s. 1.

Spolupráca s tretími krajinami

32. vyjadruje poľutovanie, že spolupráca s tretími krajinami nepriniesla, okrem spolupráce Španielska s tretími krajinami (napríklad so Senegalom), uspokojujúce výsledky; požaduje cielenú podporu tretích krajín tranzitu a pôvodu aj zapojením agentúry FRONTEX do pomocných hraničných misií v týchto krajinách s cieľom pomôcť im pri budovaní účinných kapacít na riadenie hraníc;

33. zdôrazňuje, že všetky dohody s krajinami pôvodu a tranzitu by mali obsahovať kapitoly o spolupráci v oblasti prisťahovalectva, a vo vzťahu k tretím krajinám požaduje ambicióznu politiku v oblasti policajnej a súdnej spolupráce, aby bolo možné bojovať proti medzinárodným zločineckým organizáciám zapojeným do obchodovania s ľuďmi a postaviť príslušné osoby pre súd; vyzýva tiež Komisiu, aby zintenzívnila svoju podporu vrátane finančnej a technickej pomoci pre tretie krajiny;

34. zdôrazňuje význam rozvojovej politiky v tretích krajinách pôvodu alebo tranzitu ako spôsobu na riešenie problému prisťahovalectva a jeho príčin; požaduje zlepšenie koordinácie prisťahovaleckej a rozvojovej politiky Únie, ktorá bude v plnej miere zohľadňovať strategické ciele ako rozvojové ciele tisícročia;

0

0 0

35. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.